

KELİME BİLGİSİ-I

3

5. HAFTA

TÜR 101 TÜRK DİLİ-1

Amaçlar

- ☞ Bu bölüm tamamlandıktan sonra;
 - ☞ Bir birim olarak kelimenin niteliği,
 - ☞ Kelimenin cümle ve metin içindeki anlamsal boyutu,
 - ☞ Kelimeler arası anlam ilişkileri,
 - ☞ Kelimelerin geçirdikleri anlam değişimleri hakkında bilgi sahibi olunmasıamaçlanmaktadır.

Anahtar Kavramlar

- ❧ Kelime
- ❧ Tek anlamlı kelime
- ❧ Çok anlamlı kelime
- ❧ Gerçek anlam
- ❧ Mecaz
- ❧ İstiare
- ❧ Ad aktarması
- ❧ Kinaye
- ❧ Mübalağa

İçindekiler

- ❧ Kelime
- ❧ Anlam Bakımından Kelimeler
- ❧ Anlam İlişkilerine Göre Kelimeler
- ❧ Kelimelerde Anlam Değişmeleri

KELİME

- ❧ Bir kavram birimi olan kelimeler; canlı, cansız, soyut, somut bütün varlık ve nesnelere; bu varlık ve nesnelere ilgili durumların, niteliklerin karşılıklarıdır.
- ❧ Türkçede kelimeler kullanıldıkları yere yani bağlama göre değişik anlamlar kazanır. Kelimelerin farklı anlam kazanmalarında yeni bir kelimeye duyulan ihtiyaç, yabancı dillerin etkisi gibi nedenler söz konusu olabilir.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELEER

TEK ANLAMLI KELİMELEER

☞ Sadece bir anlamı olan kelimelerdir. Yukarıda bahsedilen nedenlerin etkisiyle genelde kelimeler birden fazla anlama sahiptir. Bu nedenle tek anlamlı kelimelerin sayısı fazla değildir.

Örnek:

Edebiyatımızda uyak tartışmaları büyük ses getirmiştir. Yanında her zaman nakit taşımak gerekir.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELELER

ÇOK ANLAMLI SÖZCÜKLER

☞ Bir kelime zamanla değişik anlamları ve kavramları karşılar hâle gelebilir. Başlangıçta tek anlam ifade eden kelime yeni bir kavram ya da durum için mevcut ek ve köklerle yeni kelime oluşturulabileceği gibi mevcut bir kelime de bu kavramı ifade eder hâle gelebilir.

☞ Sözcüklerin çok anlamlılığı cümle içinde kullanımında kendini belli eder.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELELER

GERÇEK ANLAM (Temel/Asıl/İlk)

☞ Kelimenin akla gelen ilk anlamıdır. Kelimenin sözlükteki ilk anlamı da denilebilir. Bir kelime gerçek anlamda kullanıldığında herkesin zihninde aynı kavram canlanır. Bu sebeple kelimenin gerçek anlamı bağlamdan bağımsızdır.

Örnek:

Soğuk su içince boğazı ağrımaya başlamıştı.

Bu sene sadece buğday ektik.

Kuşun kanadındaki renk ahengi görülmeye değerdi.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELEER

MECAZ ANLAM

- ☞ Bir kelimenin gerçek anlamından uzaklaşarak yeni bir anlam kazanması mümkündür. Bu yeni anlam mecaz anlam olarak ifade edilir. Kelimenin mecaz anlamı bağlam dahilinde incelenebilir. Yani kelimenin mecaz anlamlı olduğu kullanıldığı yere göre tespit edilir. Bir kelimenin cümle dışında tek başına mecaz anlamı karşılaması mümkün değildir.

Örnek:

Toplantı epey geç bir saatte **dağıldı. (temel anlam)**

Babalarının vefatından sonra aile **dağıldı. (mecaz anlam)**

- ☞ On beş yaşından beri altı boğaza bakıyor.
- ☞ Evlendi ama hala babasının kanatları altında yaşıyor.
- ☞ Biletlerin yanmasını istemiyorsan acele etmelisin.
- ☞ Onun kuralları benim hareketlerimi bağlamaz.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

MECAZ OLUŞTURMA YOLLARI

- ☞ Kelimelerin mecaz anlam kazanmaları çeşitli yollarla olur. Bu yollar bazı anlam sanatlarıdır. Mecaz sanatları, anlama ve anlatıma güç kazandırır.
- ☞ Mecaza bağlı sanatlar şunlardır:

1. BENZETME (TEŞBİH)

- ☞ İki kavramdan zayıf olanı güçlü olana benzetmektir. Tam bir benzetmede dört öge bulunur. Bu ögeler: benzeyen, kendisine benzetilen, benzetme yönü ve benzetme edatıdır.

Örnek:

Gün görmüş elleri pamuk gibi yumuşacıktı.

benzeyen kendisine benzetme benzetme
benzetilen edatı yönü

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

2. İSTİARE (EĞRETİLEME)

☞ Benzetmenin temel ögelerinden olan benzeyen veya kendisine benzetilenden biriyle yapılan mecaz oluşturma yoludur.

Örnek:

Beşikteki kuzuyken babasız kaldı.

☞ Bu cümlede beşikte yatan bebek kuzuya benzetilmiş, bebek(benzeyen) söylenmemiştir.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

Örnek:

Onu görünce gönlüm uçtu yuvasından.

☞ Bu cümlede gönül, kuşa benzetilmiş ancak yuvadan uçuş özelliği ima edilen kuş cümlede kullanılmamıştır. Sadece benzeyen söylenmiş benzetilen söylenmemiştir.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

3. AD AKTARMASI (MECAZ-I MÜRSEL)

Ad aktarmasında, kelime benzetme amacı taşımadan başka kelime yerine kullanılır.

Ad aktarmalarında kelimeler arasında çeşitli ilişkiler kurulur:

a) **Parça-bütün ilişkisi:** Uçak iki saat önce **Belgrat'a indi**.

Bu cümleden uçağın Belgrat'a değil Belgrat havalanına indiği anlaşılmaktadır. Belgrat, bütün iken havalanı bu bütünün bir parçasıdır.

b) **Sanatçı-yapıt ilişkisi:** **Sait Faik okumak**, vazgeçilmezlerimdir.

Bu cümleyi kuran kişi Sait Faik'in eserlerini okumaktadır.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

c) İç-dış ilişkisi: Bir oturuşta **üç tabak yiyebilirim**.
Tabak-yemek ilişkisi bir iç dış ilişkisidir.

d) Yer-insan ilişkisi: **Türkiye**, şehitlerine ağlıyor.
Türkiye-halk ilişkisi yer-insan ilişkisidir.

e) Neden-sonuç: Günlerdir **bereket** yağıyor.
Bereket yağmur yerine kullanılmıştır.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELEER

4. DEYİM AKTARMASI

- ☞ Bir sözün anlatmak istedikleriyle başka kavramlar arasında benzetme, yakıştırma yoluyla ilişki kurmaya denir.
- ☞ Deyim aktarmaları dört şekilde karşımıza çıkar:
 1. İnsandan Doğaya Aktarma
 2. Doğadan İnsana Aktarma
 3. Doğadan Doğaya Aktarma
 4. Duyular arası Aktarma

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

1. İnsandan Doğaya Aktarma

- ☞ İnsana özgü niteliklerin, organların, vücutla ilgili kullanımların doğaya aktarılması yoluyla yapılır.

Örnek:

Güneşi göremeyen çiçekler boyunlarını büktü.
Gökyüzü neşeli kuşlarla cıvıl cıvıl.

2. Doğadan İnsana Aktarma

- ☞ Doğaya ait niteliklerin ve nesne isimlerinin insanlara aktarılmasıdır.

Örnek:

Ne kadar çabalasa da içindeki fırtınayı dindiremiyordu.
Yokluğu kalbimi alev alev yakıyor.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

3. Doğadan Doğaya Aktarma

- Doğaya ait niteliklerin doğadaki başka varlık ya da nesnelere aktarılması yoluyla yapılır.

Örnek:

Bulutlar birden kükremeye başladı.

4. Duyular Arası Aktarma

- Bir duyuya ait algının başka bir duyu tarafından algılanmış gibi gösterilmesine duyular arası aktarma denir.

Örnek:

Sıcak bir gülümseme insanları birbirine yaklaştırır. (sıcak-samimi)

Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.

Söylediği güzel sözler icimizi ısıttı.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

DEĞİNMECE (KİNAYE)

☞ Bir kelimenin aynı anda hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmasıdır. Ancak asıl kastedilmek istenen mecaz anlamdır.

Örnek:

☞ Yüzü kızarmadan bir de yalan söylüyor.

Bu cümlede geçen “yüzü kızarmak” hem gerçek anlamda hem de “utanmak” mecaz anlamında kullanılmıştır ama asıl “utanma” anlamı kastedilmiştir.

Bulamadım dünyada gönle mekan
Nerde bir gül bitse etrafı diken

Bu beyitte gülün etrafında diken olması gerçeği, nerde bir iyilik varsa etrafında kötülüklerin, sıkıntıların da olduğunu ithafen kullanılmıştır.

Ey benim sarı tamburam
Sen ne için inilersin
-İçim oyuk, derdim büyük;
Ben onun'çün inilerim.

“içi oyuk” olması hem gerçek anlamda hem de üzgün olmak anlamındadır

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

DOKUNDURMA (TARİZ)

☞ Alay etmek, yermek, iğnelemek amacıyla bir sözün söylenen anlamının tam tersini kastetmektir.

Örnek:

Bu ne çalışkanlık, yataktan hiç çıkmıyorsun!
Horozdan korktuğuna bakmayın o kadar cesurdur ki!

Bize kafir demiş müftü efendi
Tutalım ben ona diyem müselman
Varıldıkta yarın rûz-ı mahşerde
İkimiz de çıkarız anda yalan
Nef'i

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

KİŞİLEŞTİRME VE KONUŞTURMA (TEŞHİS VE İNTAK)

- ☞ İnsan dışındaki varlıklara ya da kavramlara insan kişiliği kazandırmaya **kişileştirme**, onları konuşutmaya **intak** adı verilir.

Örnek:

Ey benim sarı tanburam,
Sen ne için inilersin
-İçim oyuk, derdim büyük
Onun için inilerim

- ☞ Dörtlüğün ilk iki dizesinde şair, sarı tanburaya niçin inlediğini sorarak onu insan yerine koymuştur. Burada kişileştirme sanatı vardır. Son iki dizede sarı tanbura inleme sebebini söylediği için konuşurma sanatı vardır.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELEER

ABARTMA (MÜBALAĞA)

☞ Bir kavramı ya da olayı olduğundan daha küçük ya da daha büyük göstermektir.

Örnek:

Dünyaları yedi, yine de doymadı.

Âlem sele gitti gözüm yaşından.

Bir gün doludizgin boşanan atlarımızla
Yerden yedi kat Arş'a kanatlandık o hızla

Ölüm indirmedi gökler ölü püskürmede yer
O ne müthiş tipidir savrulur enkâz-ı beşer

Deniz mürekkep olsa
Yazılmaz benim derdim

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

KARŞITLIK (TEZAT)

☞ Anlamca birbirine karşıt sözcüklerin bir arada kullanılmasıdır.

Örnek:

Ağlarım hatıra geldikçe **gülüştüklerimiz**.

Ben de gördüm güneşin **doğarken battığını**
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını

Neden böyle **düşman** görünürsünüz,
Yıllar yılı **dost** bildiğim aynalar?

Ne **siyah** eylemiş bu nasiyeyi
Saçımı **bembeyaz** eden bahtım

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

DOLAYLAMA

☞ Bir sözcükle anlatılabilecek bir kavramı birden çok sözcükle anlatmaktır.

Örnek:

Meşin yuvarlak → top

Beyaz altın → pamuk

Yavru vatan → Kıbrıs

Yedi tepeli şehir → İstanbul

Ege'nin incisi → İzmir

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

GÜZEL ADLANDIRMA

☞ Korku, iğrenme gibi olumsuz çağrışımlar yaratan kelimeler yerine anlamı daha güzel sözcükler kullanmaktır.

Örnek:

verem → ince hastalık

ölmek → vefat etmek

kefen → yakasız gömlek

cin → üç harfliler

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

SOMUTLAMA

☞ Soyut bir kelimenin somut anlam kazanmasına “somutlama” denir.

Örnek:

Bir kara trendir ölüm

Her sözüyle bir çam deviriyor.

Son zamanlarda ipin ucunu iyice kaçırdı.

SOYUTLAMA

☞ Somut anlamlı bir kelimenin zaman içinde soyut anlam kazanmasıdır.

Örnek:

Bunu yapmaya yürek ister. (cesaret)

Dedesinin gölgesinde büyüdü.(himayesinde)

Çok yufka kalpli bir insandır.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

TERİM ANLAM

Herhangi bir bilim, sanat ya da meslekle ilgili özel bir kavramı karşılayan kelimelere denir. Terimlerin anlamı kesin ve değişmezdir.

Örnek:

Eksen, enlem, kutup	→	Coğrafya terimi
Bağlaç, yüklem, tamlama	→	Türkçe terimi
Korner, smaç, set	→	Spor terimi

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELER

YAN ANLAM

- ☞ Kelimenin temel anlamıyla ilgili olarak zamanla yeni anlamlar kazanmasıdır. Bir kelimenin sadece bir tek temel anlamı olmasına rağmen birden fazla yan anlamı olabilir.
- ☞ Gerçek anlamla yan anlam arasında mutlaka bir benzerlik ve anlam bağlantısı vardır. Kelimenin yan anlamlarının tespitinde temel anlamla yan anlam arasında bulunan şekil ya da görev benzerliğinin hiçbir zaman göz ardı edilmemesi gerekir.

Örnek:

Kanadı kırılan kuşu tedavi ettik. (Temel anlam)

İniş sırasında yan yatan uçağın **kanadı** parçalandı. (Yan anlam)

İstanbul'da **boğaz** manzaralı ev bulmak kolay değil. (Yan anlam)

Köprüünün **ayaklarını** sağlamlaştırma çalışmaları başlamış. (Yan anlam)

Dağın başı

Kapının kolu

Maden damarı.

ANLAM BAKIMINDAN KELİMELELER

YANSIMA KELİMELELER

Doğadaki varlıkların çıkardığı seslerin taklidi yoluyla oluşan kelimelerdir. Yansımalar, canlı varlıkların seslerini, cansız varlıkların gürültülerini taklit ederler.

Fısıltı, mırıltı, homurtu vb.

UYARI: Bazı kelimeler yansıma gibi görünse de bunlar bir sesin karşılığı olmadığı için yansıma değildir.

Pırıl pırıl bir gökyüzü bizi karşıladı. (Bu cümlede pırıl pırıl bir sesin karşılığı olmadığı için yansıma değildir.)

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELER

EŞ ANLAMLI KELİMELER

☞ Aynı kavramı karşılayan kelimelere eş anlamlı denir. Kelimelerin eş anlamlılığı cümledeki kullanımına bağlı olarak ortaya çıkar. Eş anlamlılık, genellikle, dilimize başka dillerden girmiş sözcüklerle Türkçe kaynaklı sözcükler arasında olur.

Örnek:

kıymet-değer, cevap-yanıt, sene-yıl, medeniyet-uygarlık, imkân-olanak, acele-ivedi, zelzele-deprem, yoksul-fakir, misafir-konuk, sınav-imtihan, yöntem-metot, mesele-sorun, fiil-eylem, kelime-sözcük, vasıta-araç...

☞ Sayıları fazla olmasa da Türkçe asıllı bazı sözcükler arasında da eş anlamlılık ilişkisi bulunabilir.

Örnek:

işitmek - duymak, göndermek - yollamak, küçük - ufak, yol - yöntem...

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELELER

- ❧ İki sözcüğün eş anlamlı sayılabilmesi için birbirinin yerine kullanılabilmesi gerekir. Ancak bu durum kelimenin cümlede kullanımı esnasında kazandığı anlama (yan anlam, mecazlı anlam, terim anlamı...) göre değişebilir. Bazen anlamdaş bilinen iki kelime farklı anlam katmanlarında kullanıldığı için birbirinin yerini tutmayabilir.

Örnek:

- ❧ Yamaçta ak badanalı evler ışıldıyordu. (temel anlamda; yerine "beyaz" kelimesi getirilebilir.)
- ❧ Alnımız ak, başımız diktir. (deyim-mecaz anlam; "beyaz" kelimesi ile yer değiştiremez.)
- ❧ Yumurta akı, kalsiyum yönünden zengindir. (kalıplaşmış bir ifade olduğu için "beyaz" getirilmesi uygun olmaz.)

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELELER

ZIT ANLAMLI KELİMELELER

- ☞ Birbirinin karşıtı kavramları karşılayan sözcüklere zıt anlamlı kelimeler denir.
- ☞ Eş anlamlılık ve zıt anlamlılık kelime boyutuyla sınırlandırılmaz. Her ikisini de bağlama (anlam alanına) göre düşünmek gerekir.

UYARI: Kelimenin olumsuzu ile zıt anlamlı ifadesi birbirinden farklıdır. Bir kelimenin olumsuzu, onun karşıt anlamlısı demek değildir.

Örnek: gül- : olumsuzu → gülme- , karşıt anlamlısı → ağla-
neşeli : olumsuzu → neşesiz, karşıt anlamlısı → üzgün

- ☞ Eş anlamlılıkta olduğu gibi karşıt anlamlılıkta da dilimize Arapça ve Farsçadan gelmiş sözcüklerin büyük payı vardır.

Örnek:

Irak-yakın, ıslak-kuru, acı-tatlı, ileri-geri, taze-bayat

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELEER

YAKIN ANLAMLI KELİMELEER

☞ Anlamca aynı yönde olup eş anlamlı olmayan kelimelerdir. Eş anlamlı sözcüklerde birebir anlam eşitliğı vardır ancak yakın anlamlı kelimelerde anlamca yakın olma söz konusudur. Eş anlamlılıkta olduğu gibi yakın anlamlılıkta da kelimelerin cümledeki kullanımları yani bağlam etkilidir.

Örnek: göndermek-yollamak, bezmek-bıkmak-usanmak, dilemek-istemek, çevirmek-döndürmek, söylemek-demek-konuşmak, eş-dost, hısım-akraba, bakmak-seyretmek

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELELER

EŞ SESLİ (SESTEŞ) KELİMELELER

☞ Aynı ses yapısında olmasına rağmen anlamları ayrı olan kelimeler eş seslidir. Bu kelimelerin birbiriyle anlam bakımından hiçbir bağlantısı yoktur.

Örnek:

Uçaktan iner inmez otobüse **bin**, gel.

Bu zamanda **bin** lira maaşla geçinilir mi?

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELELER

NİCEL- NİTEL ANLAMLI KELİMELELER

☞ Bir varlığın sayılabilen, ölçülebilen özelliklerini anlatan kelimeler nicel; bir varlığın durumunu ifade eden kelimeler nitel anlamlıdır. Nicel anlam ölçü, sayı ve miktar ile ilgili durumları bildirir. Nitel anlam ise somut olarak ölçüye vurulamayan özellikleri, nitelikleri, durumları ifade eder.

Örnek:

☞ Pazardan iki kilo domates aldım. (Nicel anlam)

☞ Sıcak davranışlarıyla herkesi etkiledi. (Nitel anlam)

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELER

UYARI: Bazı sözcükler, kullanıldığı yere göre nicel ya da nitel anlam kazanır. Gerçek anlamıyla nicel sözcük, mecazlı kullanıldığında nitel anlam kazanabilir.

- ❧ Bahçeyi alçak bir duvarla çevirdiler. (Nicel)
- ❧ Alçak insan, başkasını hiç düşünmez. (Nitel)
- ❧ Erişteleri özellikle ince kıymamız lazım. (Nicel)
- ❧ O dizeye çok ince bir kinaye gizlenmiş. (Nitel)
- ❧ Dışarıda küçük bir kalabalık var. (Nicel)
- ❧ Küçük sorunları büyütmemelisin. (Nitel)

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELER

GENEL-ÖZEL ANLAMLI KELİMELER

Ortak özellikleri olan birden çok varlık türünü zihnimizde canlandıran sözcükler genel anlamlı, bir tek varlık türünü düşündüren sözcükler özel anlamlıdır.

Genelden özele:

varlık → canlı → insan → Ayşe

orman → ağaç → iğne yapraklı ağaçlar → çam

UYARI: Bir sözcüğün genel ya da özel anlamlı olması cümle içindeki kullanımına göre belirlenir.

“Tencerede buharla pişirilen yemek en sağlıklı yemektir.” cümlesinde “yemek” kelimesi genel anlamlı kullanılmıştır. “Senin için hazırladığım yemeği çok beğeneceksin.” cümlesinde ise belli bir yemeği karşıladığı için özel anlamlıdır.

ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE KELİMELELER

SOMUT VE SOYUT ANLAMLI KELİMELELER

- ☞ Beş duyumuzdan herhangi biriyle algıladığımız varlıkları karşılayan sözcüklere somut anlamlı sözcükler denir.
- ☞ Ses, ışık, rüzgâr, hava, su, ateş...
- ☞ Duyularımızdan hiçbiriyle algılayamadığımız, varlığını zihnimizde tasarladığımız kavramları karşılayan sözcüklere soyut anlamlı sözcükler denir.
- ☞ İrade, sorumluluk, akıl, düşünce...
- ☞ Anlam genişlemesi yoluyla temel anlamı somut ya da soyut olan bir sözcük yeni somut ya da soyut anlamlar kazanabilir.

Örnek:

Kan vermek için hastaneye gitti. (somut)

O da benim kanımdan. (soyut)

KELİMELEERDE ANLAM DEĞİŖİŖMELEERİ

KELİMELEERDE ANLAM DEĞİŖİŖMELEERİ

ANLAM DARALMASI

œ Bir kelimenin eskiden karşıladığı nesnenin bir bölümünü, bir türünü karşılar hale gelerek genel anlamdan özel anlama geçmesine anlam daralması denir.

Örnek:

- œ “Zerdali, kayısı, Ŗeftali” gibi meyvelerin ortak adı eskiden “erik” iken bugün bu kelime sadece bir meyveyi karşılamaktadır.
- œ “Mal, mülk, eşya” anlamındaki “davar” sözcüğü bugün sadece koyun ve keçinin ortak adıdır.

KELİMELEERDE ANLAM DEĞİŐİŐMELEERİ

ANLAM GENİŐİLEMESİ

œ Bir kelimenin zamanla belli bir varlığın bütün çeŐitlerini anlatır duruma gelmesine anlam genişlemesi denir.

Örnek:

œ “Yıldız” kelimesi bir gök cismini karşılayan temel anlamının yanında “meŐhur sinema sanatçısı” için de kullanılır olmuŐtur.

œ Bir tarihi kişilik olan “Nemrut”un “acımasız, suratsız, sert” anlamlarına karşılık gelecek şekilde kullanılması da anlam genişlemesine örnektir.

KELİMELEERDE ANLAM DEĞİŖİŖMELEERİ

BAŖKA ANLAMA GEÇİŖ

↻ Bir kelimenin eski anlamından farklı yeni bir kavramı karŖılamasıdır.

Örnek:

↻ ordu: Kağanın ikamet ettiği yer → ordu: Silahlı kuvvetler

↻ uŖak: Küçük → uŖak: Erkek hizmetçi

KELİMELEERDE ANLAM DEĞİŞMELERİ

ANLAM İYİLEŞMESİ

☞ Bir kelimenin önceki anlamına göre daha olumlu, daha iyi bir anlam kazanmasıdır.

Örnek:

☞ yavuz: kötü, fena → yavuz: Güçlü, güzel, iyi

☞ emek: zahmet, eziyet → emek: Bir iş için harcanan güç

KELİMELEERDE ANLAM DEĞİŞMELEERİ

ANLAM KÖTÜLEŞMESİ

☞ Bir kelimenin önceki anlamına göre daha olumsuz, daha kötü bir anlam kazanmasıdır.

Örnek:

☞ ukala: akıllılar (çoğul) → ukala: kendini akıllı sanan

Başvuru Kaynakları

- ❧ Demir, Nurettin– Yılmaz, Emine (2009). *Türk Dili Yazılı ve Sözlü Anlatım*, 1. Basım, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- ❧ Durmuş, Mustafa (Ed.) (2010). *Üniversiteler İçin Türk Dili El Kitabı*, Ankara: Grafiker Yay.
- ❧ Eker, Süer (2005). *Çağdaş Türk Dili*, 3. Basım, Ankara: Grafiker Yayınları.
- ❧ Korkmaz, Zeynep vd. (2007). *Türk Dili ve Kompozisyon*. Ankara: Ekin Yay.